

Begravning i Gammelsvenskbyn

Åter igen har det meddelats från Gammelsvenskbyn att en av svenskättlingarna har gått ur tiden. Denna gången är det Viktor Utas som avlidit efter en längre tids sjukdom, 64 år gammal. Viktor sörjdes närmast av hustrun; "Maria", född Herman samt av dottern Tatjana och sonen Zjenja med familjer. En närmare presentation av Viktor Utas för svenskar som varit i byn är att han var brorson till Elsa Kozenko och Emma Utas och bror till Viktor Norbergs hustru; "Anna".

Under sitt yrkesverksamma liv arbetade Viktor som konstnär och dekoratör för olika utsmyckningar på kolchosen en tjänst som han även fortsatte med på kulturhuset efter det att kolchosen upphört. Viktor var också en mycket intresserad biodlare och ägnade en stor del av sin fritid åt denna hobby.

Då svenskättlingar avlider har Föreningen Svenskbyborna sedan några år tillbaka infört en tradition där man hjälper de efterlevande med ett i ukrainskt mått sett en relativt stort penninggåva. Maria Utas och barnen satte naturligtvis stort värde på denna gåva och blev mycket tacksamma för den svenska hjälpen.

Enligt den ukrainska traditionen sker alltid begravningen dagen efter dödsfallet. Natten innan begravningen är det som regel likvaka då släktingar och grannar turas om att sitta bredvid den avlidne. Då det numera inte finns någon präst i den Lutheranska kyrkan i Zmejvka är det som regel prästen i den ortodoxa kyrkan som förrättar begravningen även för svenskättlingarna. Vid Viktors Utas begravning var det då den nye ortodoxe prästen; "Ivan Kvitka", barnbarn till förre prästen Alexander Kvitka som stod för begravningsakten vilket skedde enligt den ukrainsk-ortodoxa kyrkans ritual som skiljer sej ganska mycket från vår. Enligt deras ritual sker begravningsakten alltid i den avlidnes hem och prästen står vid den öppna kistan, sjunger, läser böner och svänger sitt rökelsekar medan en liten kör hela tiden fyller på med psalmsång.

Den nye prästen i den ortodoxa kyrkan; "Ivan Kvitka" förrättar begravningsakten för Viktor Uta

Enligt traditionen är det alltid kvinnor bär kistlocket till kyrkogården

De närmast sörjande samlas vid kistan utanför huset då man samlar ihop sej för att gå till kyrkogården

Den sista färden för den avlidne sker i en släpvagn. Mannen som står till vänster bak släpvagnen är den avlidnes bror Ivan, damerna mitt bakom är dottern Tatjana och hustru Maria samt hennes syster Valentina.

Damen i svart-vit randig kappa till höger är systemen Anna och mannen som syns snett bakifrån är Viktor Norberg.

Efter begravningsakten i hemmet åker den avlidne till kyrkogården och alla sörjande går med i processionen. På kyrkogården fortsätter begravningsritualen med psalmsång och bön. Innan kistlocket skruvas fast går de närmast sörjande fram till kistan och kysser den avlidne ett sista farväl. När kistan sänkts ner går prästen runt graven med en spade och öser lite jord över kistan. Det sista som sker vid begravningen är att samtliga sörjande går fram till graven och kastar tre gånger en handfull jord över kistan.

Efter jordfästningen är det som regel samling i den avlidnes hem där samtliga begravningsgäster bjuds på lunch.

Alla de sörjande går med i begravningsprocessionen genom byn

De närmast sörjande kysser den avlidne ett sista farväl innan kistlocket skruvas på

Här samlas man vid lunchbordet. Det var många gäster och då platserna vid bordet är begränsade äter man i flera omgångar. Damen i förgrunden som håller tallriken med borsjtj är Galina Utas, kusin till den avlidne.

Sven Bjerlestam
Februari 2015